

ORDIN Nr. 285/300/2016 din 1 martie 2016

pentru aprobarea Metodologiei privind transferul investițiilor realizate din sursele de finanțare publice, în cadrul proiectelor de investiții aprobate prin contractele de finanțare aferente Programului operațional sectorial Mediu

EMITENT: MINISTERUL FONDURILOR EUROPENE - Nr. 285

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE - Nr. 300

PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 193 din 15 martie 2016

Având în vedere:

- importanța strategică a proiectelor de infrastructură în îndeplinirea angajamentelor asumate de România în cadrul Tratatului de aderare la Uniunea Europeană;

- Programul operațional sectorial Mediu 2007 - 2013 care finanțează proiecte de dezvoltare, reabilitare și modernizare a sistemelor de alimentare cu apă, respectiv canalizare și epurare a apelor uzate, în vederea îndeplinirii angajamentelor asumate privind calitatea apei destinate consumului uman și epurarea apelor uzate,

în temeiul prevederilor:

- art. 8 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 43/2013 privind organizarea și funcționarea Ministerului Fondurilor Europene, cu modificările și completările ulterioare;

- art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare;

- art. 11 alin. (7) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 96/2012 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale și pentru modificarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2013, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul fondurilor europene și ministrul finanțelor publice emit următorul ordin:

ART. 1

Se aprobă Metodologia privind transferul investițiilor realizate din sursele de finanțare publice, în cadrul proiectelor de investiții aprobate prin contractele de finanțare aferente Programului operațional sectorial Mediu, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

ART. 2

Beneficiarii operatori sau operatori regionali ai serviciului public de alimentare cu apă și canalizare care implementează proiecte din domeniul infrastructurii finanțate în cadrul Programului operațional sectorial Mediu au obligația punerii în aplicare a metodologiei prevăzute la art. 1.

ART. 3

Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul fondurilor europene,

Aura Carmen Răducu

p. Ministrul finanțelor publice,

Daniela Pescaru,

secretar de stat

ANEXĂ

METODOLOGIE

privind transferul investițiilor realizate din sursele de finanțare publice, în cadrul proiectelor de investiții aprobate prin contractele de finanțare aferente Programului operațional sectorial Mediu

Baza legală:

- Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006, republicată;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, aprobată cu modificări prin Legea nr. 362/2009, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 198/2005 privind constituirea, alimentarea și utilizarea Fondului de întreținere, înlocuire și dezvoltare pentru proiectele de dezvoltare a infrastructurii serviciilor publice care beneficiază de asistență financiară nerambursabilă din partea Uniunii Europene, aprobată prin Legea nr. 108/2006, cu modificările și completările ulterioare;
- contractele de finanțare aferente POS Mediu.

I. Finanțarea și transferul bunurilor de către operatorii sau operatorii regionali ai serviciului public de alimentare cu apă și canalizare către unitățile administrativ-teritoriale (UAT) - cadrul legal în vigoare

Potrivit legislației în vigoare, infrastructura de apă și canalizare face parte din domeniul public al autorităților locale. Programul lucrărilor de investiții, sarcinile și responsabilitățile consiliilor locale și ale operatorilor sau operatorilor regionali ai serviciului public de alimentare cu apă și canalizare, condițiile de restituire sau repartiție a bunurilor rezultate se stabilesc prin contractul de delegare a gestiunii încheiat între consiliile locale și operatorii sau operatorii regionali ai serviciului public de alimentare cu apă și canalizare, denumiți operatori în cadrul acestor contracte.

Finanțarea se poate asigura din următoarele surse:

- fonduri proprii ale operatorilor;
- fonduri de la bugetul local;
- fonduri transferate de la bugetul de stat;
- credite bancare garantate de autorități;

- fonduri nerambursabile;
- fonduri speciale, parteneriate public-private, alte surse.

Potrivit art. 44 alin. (4) din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, dacă finanțarea este asigurată din alocații bugetare publice, respectiv fonduri de la bugete locale sau de la bugetul de stat, fonduri garantate de bugetele locale sau bugetul de stat, bunurile realizate în cadrul programelor de investiții aparțin domeniului public al UAT.

Totodată, art. 44 alin. (4) prevede că bunurile rezultate din finanțare privată în cadrul unor programe de investiții asumate de către operator "revin în proprietatea publică, ca bunuri de retur" la expirarea contractului de delegare a gestiunii serviciului, potrivit legii. Investițiile efectuate de către operator din surse proprii se vor amortiza de către acesta, exclusiv pe durata contractului de delegare a gestiunii, urmând să fie transferate în domeniul public după recuperarea amortizării investiției, gratuit și libere de orice sarcini. În concluzie, bunurile care rezultă din investițiile efectuate din surse proprii de finanțare nu fac parte din domeniul public până la recuperarea investiției prin amortizare.

II. Reglementarea TVA-ului în cazul investițiilor în sectorul de apă - cadrul legal în vigoare

II.1. Finanțare exclusiv din fonduri publice

Conform art. 297 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, operatorii regionali au drept de deducere a TVA aferente achizițiilor destinate operațiunilor taxabile. Întrucât achizițiile realizate pentru investiții finanțate din fonduri publice și care aparțin domeniului public al autorităților locale nu sunt destinate realizării activității taxabile, taxa nu este deductibilă.

În cazul proiectelor POS Mediu contractele de realizare a investițiilor sunt încheiate de operatorii de apă cu diverși prestatori de servicii care facturează serviciile prestate către acești operatori.

Conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, aprobată cu modificări prin Legea nr. 362/2009, cu modificările și completările ulterioare:

- Art. 8 lit. b) și l): "Art. 8. - În bugetele ordonatorilor principali de credite cu rol de Autoritate de management pentru programele operaționale care utilizează mecanismul plății indirecte, cu excepția Autorității de management pentru Programul operațional «Asistență tehnică», se cuprind: [...] b) sumele pentru finanțarea contravalorii taxei pe valoarea adăugată plătite, aferentă cheltuielilor eligibile efectuate în cadrul proiectelor finanțate din instrumente structurale prin programele operaționale care utilizează mecanismul plății indirecte, pentru categoriile de beneficiari prevăzute la art. 15 alin. (1); [...] l) sumele necesare pentru finanțarea contravalorii taxei pe valoarea adăugată neeligibile, aferente cheltuielilor rambursabile, solicitate de beneficiari prin cereri de plată;"

- Art. 15 alin. (3): "(3) Beneficiarii prevăzuți la alin. (1) care, potrivit prevederilor Legii nr. 571/2003, cu modificările și completările ulterioare, își exercită dreptul de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferente cheltuielilor eligibile efectuate în cadrul proiectelor finanțate din instrumente structurale în cadrul programelor operaționale au obligația să restituie la bugetul de stat sumele reprezentând taxa pe valoarea adăugată dedusă, a cărei contravaloare a fost plătită beneficiarilor potrivit prezentei ordonanțe de urgență, în condițiile stabilite prin normele metodologice."

- Art. 17⁵ alin. (2): "(2) După efectuarea verificărilor cererii de plată, în cazul plăților indirecte, Autoritatea de management virează beneficiarului valoarea cheltuielilor rambursabile și contravaloarea taxei pe valoarea adăugată considerate neeligibile, aferentă cheltuielilor eligibile, în termen de 3 zile lucrătoare de la momentul la care aceasta dispune de resurse în conturile sale,

într-un cont distinct de disponibil deschis pe numele beneficiarilor prevăzuți la art. 17⁴ alin. (2) la unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului."

În aceste condiții, conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, aprobată cu modificări prin Legea nr. 362/2009, cu modificările și completările ulterioare, operatorii regionali beneficiază de plata de la bugetul de stat a taxei pe valoarea adăugată aferente cheltuielilor eligibile efectuate în cadrul proiectelor finanțate din POS Mediu, în cazul în care beneficiarii nu își exercită dreptul de deducere pentru acest TVA. În cazul în care beneficiarii își exercită dreptul de deducere a TVA aferente cheltuielilor eligibile efectuate în cadrul proiectelor finanțate din POS Mediu, aceștia au obligația restituirii la bugetul de stat a contravalorii deduse.

Transferul investițiilor din fonduri publice de la operator către UAT se poate realiza pe bază de proces-verbal de predare-primire, în situația în care taxa pe valoarea adăugată aferentă investițiilor nu a fost dedusă.

II.2. Finanțare din surse proprii - finanțări private asumate de operatorii sau operatorii regionali ai serviciului public de alimentare cu apă și canalizare

În cazul în care investițiile sunt realizate din finanțări private asumate de operatorii sau operatorii regionali ai serviciului public de alimentare cu apă și canalizare, respectiv surse proprii, împrumuturi acordate operatorului sau operatorului regional, bunurile rezultate sunt incluse în patrimoniul operatorilor/operatorilor regionali ai serviciului public de alimentare cu apă și canalizare. Din punct de vedere contabil și fiscal, investiția se va amortiza pe perioada concesiunii de către operatorii sau operatorii regionali ai serviciului public de alimentare cu apă și canalizare.

La terminarea contractului de concesiune, când investiția este complet amortizată, aceasta va fi transferată către autoritatea publică ca "bun de retur" potrivit art. 25 alin. (5) din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de drept și cu titlu gratuit. În această situație operatorul sau operatorul regional al serviciului public de alimentare cu apă și canalizare are drept de deducere a TVA aferente achizițiilor pentru investiție, deoarece bunurile efectuate sunt utilizate pentru operațiuni impozabile. Valoarea de transfer a investiției va fi nulă, investiția este complet amortizată, deci nu apar implicații privind taxa colectată.

Potrivit prevederilor art. 305 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, aceste investiții sunt considerate bunuri de capital care sunt supuse operațiunii de ajustare a TVA, dacă se transferă autorității publice înainte de expirarea perioadei de ajustare. Menționăm că ajustarea se realizează proporțional cu perioada de ajustare rămasă, iar în cazul în care predarea investiției către autoritatea publică se realizează după expirarea perioadei de ajustare, nu se mai face ajustarea TVA. Perioada de ajustare este de 20 de ani pentru bunurile imobile, precum și pentru transformările și modernizările unui bun imobil care au o valoare mai mare de 20% din valoarea bunului imobil. Pentru alte bunuri de capital, perioada de ajustare este de 5 ani.

De asemenea, trebuie avute în vedere prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 198/2005 privind constituirea, alimentarea și utilizarea Fondului de întreținere, înlocuire și dezvoltare pentru proiectele de dezvoltare a infrastructurii serviciilor publice care beneficiază de asistență financiară nerambursabilă din partea Uniunii Europene, aprobată prin Legea nr. 108/2006, cu modificările și completările ulterioare, care, în anexă, la art. 4 alin. (2¹), stabilesc următoarele: "(2¹) În cazul în care Fondul IID este creat și gestionat la nivelul operatorului sau operatorului regional al serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, sursele prevăzute la alin. (2) sunt considerate alte surse proprii de finanțare ale operatorului/operatorului regional."

II.3. Finanțare mixtă din fonduri publice și fonduri private ale operatorilor

Tratamentul fiscal din punctul de vedere al TVA pentru investițiile cu finanțare mixtă, atât din

fonduri publice, cât și fonduri private ale operatorilor sau operatorilor regionali, este diferențiat în funcție de sursa de finanțare. Astfel, pentru partea finanțată din fonduri publice se aplică soluțiile menționate la pct. II.1, iar pentru partea finanțată din fonduri private se aplică soluțiile menționate la pct. II.2.

III. Etape și documente:

A. Operatorul emite către UAT proces-verbal sau protocol de predare-primire a investiției realizate în cadrul proiectelor finanțate prin POS Mediu, ce se constituie în bun de retur. Procesul-verbal sau protocolul de predare-primire va cuprinde valoarea totală a investiției finanțate din fonduri nerambursabile ale Uniunii Europene prin POS Mediu, fonduri aferente contribuției naționale, fonduri aferente contribuției publice locale și alte fonduri publice.

Procesul-verbal sau protocolul de predare-primire a bunului de retur va fi însoțit de următoarele documente justificative, întocmite potrivit prevederilor anexei nr. 1 la Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.634/2015 privind documentele financiar-contabile:

1. un centralizator al tuturor facturilor defalcate pe contracte, emise de antreprenori operatorului, plătite din fonduri publice, respectiv fonduri nerambursabile ale Uniunii Europene prin POS Mediu, fonduri aferente contribuției naționale, fonduri aferente contribuției publice locale și la care plata TVA a fost realizată de la bugetul de stat, cu menționarea sursei sau surselor publice din care a fost efectuată plata;

2. copii ale facturilor menționate în centralizator;

3. copie a Procesului-verbal de recepție a investiției;

4. copie a Procesului-verbal de punere în funcțiune a investiției, după caz.

B. Operatorul va transmite către AM POS Mediu o copie a procesului-verbal sau protocolului de predare-primire prin care investiția definită prin Contractul de finanțare și realizată din fonduri publice este predată de către operator sau operatorul regional către UAT însoțit de toate documentele justificative menționate la lit. A pct. 1 - 4. Procesul-verbal sau protocolul de predare-primire va fi semnat de primire de către UAT și va cuprinde numele în clar al persoanei autorizate, data, semnătura și ștampila.